

Tu Sulat ni Pablo du Taga Roma

¹ Gébwat ye ni Pablo a utusan ni Jesu Cristo. Piniliék na Diyos a maging apostolék, monda mag-pahayagék ta Mahusay a Baheta na Diyos. ²⁻³ I éya a baheta éy tungkul to anak na Diyos a tagapagligtas ta tolay. Siya i Panginoon tam a Jesu Cristo. Siya tu nipangako na Diyos to araw, da nipesulat na du purupeta i éya a baheta. I nisulat dia, éy tu kasulatan na Diyos. Siya éy naging tolay, a apo siya ni Hari Dabid. ⁴ Nagpatunay i Diyos a anak na ti Cristo, da ginamit na Diyos i kapangyarian na a nangbuhay diya to nikate na. Ey ayun ya ta Banal a Espiritu. ⁵ Dahil ta kapangyarian ni Cristo, éy inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko a maging apostolék. Kona sa, monda hatulan ko i meadu a tolay a maniwala ni Cristo, monda ipasakup side diya. ⁶ Pati sikam a taga Roma, éy inakit kam dén na Diyos a ipasakup kam be ni Jesu Cristo.

⁷ Nadid, saye i sulat kua dikam a taga Roma-sikam a étanan a mahal na Diyos. Sikam i pinilia na Diyos a maging tolay na.

Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta biyaya éy ta kapayapaan.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta Diyos

⁸ Mégpasalamaték pa ta Diyos dahil dikam, da nabaheta dén na étanan a tolay tu péniwala moy. Mégpasalamaték ta pamag-itán ni Jesu Cristo.

⁹ Pilitén ko a tumulung ta Diyos, a mégpahayagék ta Mahusay a Baheta tungkul to anak na. Ey tukoy na Diyos a ipénalangin ta kam a palagi. ¹⁰ Sakay ipanalangin ko be éng maariék maka sina dikam a bumisita, éng pakultadenék na. ¹¹ Da gustu ta kam a bisitaén, monda itoldu ko dikam i kaluub na Banal a Espiritu dikitam, monda patibayén ko i isip moya. ¹² I gustu ko a kagin éy monda négtulungan kitam. Tulungan ta kam ta péniwala ko, sakay tulunganék moy be ta péniwala moy.

¹³ Sikam a tétop ko, gustu ko a mapospusan moy a nagayakék ta meadu a beses a umangeék sina, monda tulungan ta kam. Pero éwanék nakatulos. Tinulungan ko dén du iba a tolay a éwan Judeo; éy nadid éy gustu ko tulungan ta kam be. ¹⁴ Sakén i te karapatan a magtoldu ta maski anya a lahi a tolay. Du tolay a nagadal éy ta éwan nakapagadal éy tolduan ko. ¹⁵ Dahil ta éya, éy gustu ko be a itoldu ko dikam sina ta Roma i Mahusay a Baheta.

I Mahusay a Baheta Ey Makapangyarian

¹⁶ Ewanék mésanike a mégipahayag ta Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo; da saya i kapangyarian na Diyos a mégiligas ta tolay a méniwala--du Judeo pa, sakay du éwan Judeo. ¹⁷ Dahilan i Mahusay a Baheta, éy saya i katunayana a tanggapén na Diyos i tolay a méniwala diya, a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Kanya tu tolay a umasa ta Diyos éy tanggapén siya na Diyos, a tulos te buhay siya a éwan tu katapusan. Saya i kagia to kasulatan na Diyos.

Te Kasalanan I Tolay

¹⁸ I ingél na Diyos ta langét, éy mehayag dén, a parusaan na a talaga du étanan a medukés a tolay a éwan méniwala diya. Side a mégharang ta katu-tuhanan dahil ta ugali de a medukés. ¹⁹ Parusaan side na Diyos, da nipaliwanag dén na Diyos dide i sarili na, éy napospusan de dén. Pero inidelan de pa. ²⁰ Sapul to pénglalang na Diyos ta mundua, éy nehayag dén i ugali na-i kapangyarian na, éy ta pagkadiyos na. Tukoy dén na tolay i kapangyarian na Diyos, maski éwan de neta, dahil to péglalang na. Kanya éwan side tu katuwiran. ²¹ Maski tukoy dén na tolay a te Diyos, éy éwan de siya iyégalang, sakay éwan be side mégpasalamat diya. Mégisip san side ta éwan tu kabuluhan, a tulos naloko dén side tu isip. ²² Kagi de a matalinung side, pero luku-luku side a talaga! ²³ Inibutan de dén tu péniwala de ta Diyos a éwan mate, a tulos side a sumésamba ta diyos-diyosan a inidsuraan san na tolay. O dikaya sumamba side ta ribultu na manok, éy ta hayup, éy ta ulag.

²⁴ Nadid, da kona sa i kalukoan na tolay, éy pinabayán dén side na Diyos. Ewan na side sawayén a mégimét ta hilig na bégi dia a medukés. Kanya mégpégimét dén side ta makasanisanike. ²⁵ Pinabayán de dén i tunay a Diyos, a tulos nani-wala side ta kakabulyan. I sésambaan dia éy du nilalang san na Diyos. Pero i Diyos a naglalang éy inidelan de. Pero siya i dapat puriéen na tolay, a éwan tu katapusan. Kona sa.

²⁶ Nadid, da kona sa i tolay, éy pinabayán side na Diyos. Ewan na side sawayén a mégimét ta medukés a hilig na bégi dia. Pati i bébe, éy

gininanán de dén tu dati a ugali de ta lélake, a tulos inasawa de i kapareho de a bébe. ²⁷ Pati du lélake, gininanán de dén tu dati a ugali de ta bébe, a tulos kapareho de dén a lélake i asawan de. Gégemtén de i bastos a gímet ta kapareho de a lélake. Mékasanisanike ya. Kanya parusaan side na Diyos ta kasalanan de.

²⁸ Nadid, da inidelan dén du tolay i napospusan de ta Diyos, éy pinabayán na be side. Ewan na side sawayén ta medukés a isip de, sakay na éwan tama a ugali. ²⁹ Gégemtén de i étanan a kalase a medukés sakay kalukoan a gímet. Medémot side; méiyamut side; ménaghili side; gustu de a mamuno. Mékelbug side; méngdaya side; mégupos side; ³⁰ méiyamut side ta Diyos; hambug side a mégmalaki side. Mégisip side ta medukés, a éwan de sundin i magulang de. ³¹ Hangal side, sakay éwan side matapat. Sakay éwan tu kagbi; sakay éwan side mebait. ³² Maski napospusan de dén i utus na Diyos, a dapat mate i étanan a mégimét ta kona sa, éy sigi san side. Ey laloén de pa a dagdagen, da masahat pa side a maketa ta iba a tolay a mégimét ta kona sa.

2

Tama I Péghukum Na Diyos

¹ Nadid, éng mapintasan moy i iba a tolay ta kasalanan de, éy éwan kam tu katuwiran. Dahilan, éng mapintasan moy i iba, éy pintasan moy be tu sarili moy a gímet, da tu gímet de a pintasan moy, éy kona be sa i ugali moya! ² Eng tukoy moy dén a tama i péghukum na Diyos ta tolay a mégimét ta medukés a ugali, ³ éy bakit gégemtén

moy pa? Bakit pépintasan moy i iba ta gimet de, pero gégemtéen moy be i kona sa? Ataay, isip moy beman éy makaiwas kam ta péghukum na Diyos éng ahigén moy be tu pinintasan moy a toláy!

⁴ Tama a mebait i Diyos. Kanya, siguru, isip moy éwan na kam parusaan. Pero éwan! Ewan moy beman tukoy a pégpasensiyaan kam san na Diyos a monda te panahun kam maka a magsisi ta kasalanan moy? ⁵ Pero sikam, da mekétog i ulo moya, a éwan kam mégsisi, éy lalo a dikél i parusa moy ta kédemét na péghukum na Diyos. Saya i oras a humayag i tama a parusa na Diyos. ⁶ Da gantian na Diyos a talaga i étanan a toláy ayun ta gimet dia. ⁷ Du toláy a mégimét ta mahusay, a umasa side ta gantimpala na Diyos dide ta langet, éy atdinan na side ta buhay a éwan tu katupusan. ⁸ Pero du medukés a toláy a isipén de san tu sarili de, a éwan méniwala ta katutuhanan, éy kéiyamutan side na Diyos, a parusaan na side ta mahigpit! ⁹ Du étanan a toláy a mégimét ta medukés, éy maghirap side ta dikél a hirap, maski Judeo éy ta éwan Judeo. ¹⁰ Pero du toláy a mégimét ta mahusay, éy atdinan side na Diyos ta gantimpala a memahal, sakay ta kapayapaan; pati du Judeo éy ta éwan Judeo. ¹¹ Da éwan kumampi i Diyos ta isesa a lahi a toláy.

¹² Kanya du toláy a éwan Judeo, éy éwan de tukoy i kautusan ni Moises a gébwat ta Diyos. Pero parusaan side na Diyos ta kasalanan de. Ey du Judeo, da tukoy de dén i kautusan ni Moises, éy parusaan side na Diyos ta kasalanan de ayun to kautusan a linabag de. ¹³ Dahilan, du mégbatí ta kautusan, sakay éwan de sundin, éy éwan side tang-

gapén na Diyos. Pero du makasunud to kautusan, éy side i ibilanga na Diyos a éwan tu kasalanan.

14-15 Du iba a tolay a éwan Judeo, éy éwan de tukoy i kautusan a gébwat ta Diyos. Pero tukoy de dén ta isip de éng te kasalanan side. Saya i katunayana a napospusan dén na tolay i kautusan na Diyos dide, maski éwan de nabasa tu kautusan. Dahilan, éng mensan, éy sugsugén de i kautusan, maski éwan de pabi tukoy.

16 Nadid, dumemét i aldew a utusan na Diyos ti Cristo a maghukum ta tolay. Ey hukumén na Diyos i tolay ayun ta édse ta isip dia. Saya i plano na Diyos a iyépahayag ko.

Du Judeo Sakay Ta Kautusan

17 Nadid, sikam a Judeo, éy mégmalaki kam a sikam i tolay na Diyos. Sakay umasa kam be ta péniwala moy to kautusan ni Moises, a iligtas kam na Diyos. **18** Tukoy moy dén i kaluuben na Diyos. Makagimet kam ta mahusay dahil to pinagadalan moy a kautusan. **19** Sikam a Judeo éy sikam i makapagpaliwanag ta mahusay a ugali du tolay a éwan makapospos. **20** Sikam i makapagtoldua du éwan pabi nakatukoy ta Diyos! Isip moy a napospusan moy ta mahusay i katutuhanan da inadal moy tu kautusan ni Moises!

21 Nadid, éng mégtoldu kam ta iba a tolay, éy bakit éwan moy tolduan tu sarili moy? Bakit hatulan moy du mégtako, pero sikam éy mégtako kam be! **22** Bakit hatulan moy i tolay a diyan méngibébi éy ta méngilélake, pero sikam éy bakit méngibébi kam be? Kagi moy a kontara kam ta diyos-diyosan. Ey tama ya. Pero bakit mégtako

kam be ta kasangkapan a édse to pégdasalan de. Mali ya! ²³ Purién moy tu kautusan na Diyos; pero lapastangan kam ta Diyos dahilan a ugali moy. Da lélébagén moy i éya! ²⁴ Anya tu dati a kagi to kasulatan? I kagi naa, éy “Du iba a tolay éy lapastangan kan side ta Diyos, dahil ta ugali na Judeo.”

²⁵ Tama ngani a mahusay i pagkahudeo moy a rilihiyon, éng sundin moy i kautusan. Pero éng labagén moy, éy éwan dén tu pasa tu pagkahudeo moy. ²⁶ Kanya du tolay a éwan Judeo, éng sundin de i utus na Diyos, éy ibilang side na Diyos a tolay na, maski éwan side ipasakup ta rilihiyon na Judeo. ²⁷ Sakay sikam a Judeo, maski sakup kam na rilihiyon moy, éy hukumén kam na Diyos a talaga; da éwan moy sundin i kautusan moy. Pero du éwan Judeo, éy sundin de. Ey side i katunayana a hukumén kam na Diyos. ²⁸ Ti ésiya i tunay a tolay na Diyos? Puwera du nipasakup ta rilihiyon na Judeo; ²⁹ éng'wan i tunay a tolay na Diyos éy du tolay a nabagu dén i isip dia. Ey éwan ya gébwat to kautusan, éng'wan gimet na Espiritu na Diyos. Side i puriéna na Diyos, maski éwan side purién na tolay.

3

¹ Nadid, éng kona sa, éy anya i lamanga na Judeo ta éwan Judeo? Anya i kabuluhan na rilihiyon na Judeo? ² Meaadu! I lamanga na Judeo, éy ni-pagkatiwala na Diyos dide i kagi na. ³ Maski éwan naniwala i sénganya dide ta pangako na Diyos, éy éwan na pabayán tu nipangako na. ⁴ Da matapat i Diyos, maski mebuli i étanan a tolay. Kanya kagi

no kasulatan, éy tama i kagi na Diyos; maski sisién siya na tolay, éy éwan siya tu kasalanan.

⁵ Nadid, te tolay a mékipégpasuway diyakén. I kagi dia éy mahusay kan éng mégimét kitam ta medukés, monda meta kan du tolay a mahusay i gímet na Diyos. Kanya, kagi de a éwan na kitam kan parusaan ta kasalanan tam. ⁶ Pero éwan! Mali ya! Da parusaan na Diyos a talaga i tolay ta mundua. ⁷ Sakay te mékgagi a dapat kitam kan a mégbuli-buli, monda meta du tolay a matapat i Diyos. Kanya kagi de a éwan kitam kan parusaan na Diyos ta kasalanan tam. ⁸ Maigi pa, kagi de, éy gemtén tam kan i medukés, monda meta du tolay a mebait i Diyos. Sakay te méngupos be diyakén, a kona sa i pégtoldu ko kana. Pero kakabulyan ya. Parusaan side na Diyos a talaga!

Ewan Tu Tolay a Ewan Tu Kasalanan

⁹ Anya wade, sikitam a Judeo, mahusay kitam wade ta iba a lahi a tolay? Ewan! Da nagpatunayék dén a i étanan a tolay éy nadaig dén side na kasalanan. Pati Judeo éy ta éwan Judeo. ¹⁰ Tutuhanan ya, da te kagi to kasulatan na Diyos, a “Ewan tu tolay a éwan tu kasalanan ta Diyos, maski isesa. ¹¹ Ewan tu nakapospos ta Diyos. Ewan tu te gustu a méniwala diya. ¹² I étanan a tolay, éy inadgen de dén i Diyos. Naging medukés dén side ta Diyos. Ewan tu mégimét ta mahusay, a maski ti ésiya. ¹³ I labi na tolay éy koman i lébéng a mebébuyok, da palagi side a mégbuli-buli. Lélokón de i tolay ta labi dia. ¹⁴ Sakay dédustaén de i kapareho de ta medukés. ¹⁵ Sakay mémuno side agad. ¹⁶ Palagi side a méngloko ta iba a tolay,

a pahirapan de side. ¹⁷ Ewan de pabi tukoy i mapayapa a buhay. ¹⁸ Ewan side tu galang ta Diyos.”

¹⁹ Nadid, napospusan tam dén a tu kautusan ni Moises, éy mégkagi tungkul du Judeo, da side ya i sakupa na éya. Pero éwan de tinupad. Kanya éwan side tu katuwiran ta Diyos. Dahil to kautusan, éy hukumén na Diyos i étanan a tolay ta mundua. ²⁰ Ewan tu tolay a nibilang na Diyos a mahusay da éwan tu sumunud to kautusan. Dahilan i kahulugen no kautusan, éy monda mapaliwanagen i tolay a te kasalanan side.

Ibilang Na Diyos Du Tolay

a Ewan Side Tu Kasalanan

²¹ Nadid, hinumayag dén a tanggapén na Diyos i tolay, a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Pero éwan ya gébwat ta pégsunud de to kautusan. ²² Eng'wan, du umasa ni Jesu Cristo, éy side ya i ibilanga na Diyos a éwan tu kasalanan; maski Judeo éy ta éwan. (Tu dati a kasulatan i mégpatunaya ta éya.) ²³ Dahilan éy te kasalanan i étanan a tolay, kanya éwan side makaadene ta Diyos. ²⁴ Pero nadid, dahil ta kaluub na Diyos a mebait, éy tanggapén na i tolay, a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Ey gébwat ya ni Cristo Jesus a méngiligtas dikitam. ²⁵ Tiniyak siya na Diyos a mate alang-alang ta tolay, monda du méniwala diya, éy pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de, dahil to dige ni Jesus. Ginimet ya na Diyos, monda ipeta na a tama i ugali na. To éya, éy éwan na pinarusaan i tolay ta kasalanan de. ²⁶ Pero nadid, éy pagpasensiyaan na Diyos i

tolay a méniwala ni Jesus. Side i ibilang na a éwan tu kasalanan. Saya i katunayana a tama i ugali na Diyos.

²⁷ Kanya sikitam, éy éwan kitam makapagpalalo a mahusay kitam, da éwan tam tinupad i kautusan. Bakit meligtas kitam? Da sinumunud kitam wade ta kautusan? Ewan. Meligtas kitam dahil ta kéasa tam ni Cristo. ²⁸ Tukoy tam dén ya, a ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan dahil ta kéasa tam ni Cristo. Ewan ya dahil to péngtupad tam to kautusan. ²⁹ Ataaay, isip moy beman Judeo san i tolay na Diyos? Ewan. Iligtas na be i iba a tolay a éwan Judeo. ³⁰ Siya i Panginoon na Judeo éy ta éwan Judeo! Tanggapén na san tu Judeo a umasa ni Cristo. Ey kona be sa du éwan Judeo; basta du umasa ni Cristo i tanggapén naa. ³¹ Nadid, éng meligtas kitam dahil to kéasa tam san, éy anya wade? Kagi tam wade a éwan tu kabuluhan tu kautusan na Diyos? Ewan. Lalo kitam nadid a makatupad to kautusan.

4

Halimbawa Tungkul Ni Abraham

¹ Mara ti Abraham a apo tam to araw, bakit tinanggap siya na Diyos? ² Eng mara, nibilang maka siya na Diyos a éwan tu kasalanan dahil to gimet na a mahusay, éy maari maka siya a magpalalo ta éya. Pero éwan tu makapagpalalo ta Diyos a mahusay siya. ³ Da kagi ta kasulatan a kanya tinanggap na Diyos ti Abraham a éwan tu kasalanan, éy dahil to kéasa na diya.

⁴ Halimbawa man dén ye: mara éng mégtarabaho tu tolay a magpaupa, i iatéd de diya éy éwan kaluub, éng éwan upa na san. ⁵ Pero tu tolay a umasa san ta Diyos, éy siya i ibilanga na Diyos a éwan tu kasalanan. Tanggapén na Diyos i kona sa a tolay a umasa san ni Jesus. Ewan na tanggapén i tolay a umasa to tarabaho na a para ta Diyos.

⁶ Nékgagi ti Dabid tungkul ta éya to araw, da kinagi na a masuwerte i tolay a ibilang na Diyos a éwan tu kasalanan, maski éwan nagtarabaho ta Diyos. ⁷ “Masuwerte,” kagi na, “du tolay a pinagpasensiyaan na Diyos to kasalanan de! ⁸ Masuwerte du tolay a ibilang na Diyos a éwan dén tu kasalanan.”

⁹ Nadid, anya i isip moya? Akala moy wade éy Judeo san i masuwertea? Ewan! Da kagbian be na Diyos du éwan Judeo. Mara entan moy ti Abraham: tinanggap siya na Diyos a éwan tu kasalanan, dahil to kéasa na san. Ewan dahil to tarabaho na diya. ¹⁰ Ey nadid, nikésiya na tinanggap ti Abraham? Tinanggap na siya bagu na tinupad tu utus na diya. Kanya diyan moy isipén a Judeo san i tanggapén na Diyos! ¹¹ Kétapos na éya éy tinupad ni Abraham tu utus na Diyos diya. To péngtupad na, éy saya i katunayana a tinanggap dén siya na Diyos dahil to kéasa na san diya. Maski éwan pabi siya tinumupad, éy nibilang dén siya na Diyos a éwan tu kasalanan. Kanya nadid, ti Abraham éy apo na du étanan a umasa ta Diyos, a tanggapén na, maski éwan side Judeo. ¹² Sakay apo be siya du Judeo. Pero éwan na side apo dahil ta pagkahudeo de, éng'wan dahil ta kéasa de ta Diyos. Lahi side ni Abraham, da umaheg side diya a umasa ta Diyos

bagu na tinanggap tu utus na Diyos diya.

Tu Pangako Na Diyos Ey Para Du Umasa Diya

¹³ To araw, éy nipangako na Diyos ni Abraham a siya i te kapangyarian ta étanán ta mundua; sakay du apo-apo na éy te kapangyarian be. Nipangako na diya i éya éwan dahil to késunud na ta kautusan, éng'wan dahil to pag-asa na ta Diyos. Kanya ibilang siya na Diyos a éwan tu kasalanan. ¹⁴ Da enta moy: éng mara du méngtupad ta kautusan i matanggapa na Diyos, éy éwan dén tu pasa tu pangako na; sakay éwan maka be dén tu pasa tu kéasa tam diya. ¹⁵ Dahil to kautusan éy parusaan na Diyos i tolay, da linabag de. Pero éng éwan tu kautusan, éy éwan be tu manglabag ta éya.

¹⁶ Kanya tu pangako na Diyos éy para du umasa diya. Saya i ikaluub na du tunay a apo-apo ni Abraham--éwan san du sumunud to kautusan, éng éwan, pati du umasa diya a kona ni Abraham to araw. Da ti Abraham i apo tam, sikitam a umasa ni Cristo. ¹⁷ Da nakasulat dén a kinagi na Diyos ni Abraham, a “Siko, Abraham, éy gemtéñ ko a siko i ama na meaadu a lahi na tolay.” Ey neta na Diyos a naniwala ti Abraham diya. Diyos i nangbuhay ta minate. Siya i naglalang ta étanan to kagi na san. Kanya makatupad siya to nipangako na.

¹⁸⁻¹⁹ Kinagi na Diyos ni Abraham, a pagenakén na tu asawa na ta anak, a siya i maging ama na meaadu a lahi a tolay. Ey ti Abraham éy sandaan dén a taon i idad na. Sakay ti Sara a bakés na éy baug dén. Pero maski neta na a matanda dén side, éy inumasa san siya ta Diyos. Kanya tinupad na Diyos tu nipangako na diya, a nagenak tu

asawa na; tulos kinumadu dén nadid du apo-apo na. ²⁰ Ewan naibut tu péniwala na to nipangako na Diyos diya. Kanya pinuri na i Diyos, a tulos lalo a tinumibay tu péniwala na diya. ²¹ Tukoy dén ni Abraham a siguradu a tupadén na Diyos tu nipangako na diya. ²² Ey dahil to kéasa na ta Diyos, éy ibilang na siya a éwan tu kasalanan. ²³ Nadid, i éya a kagi, a ibilang na kan a éwan tu kasalanan, éy éwan san para ni Abraham, ²⁴ éng 'wan para dikitam be, monda mapospusan tam be a tanggapén kitam be na Diyos--sikitam a méniwala diya. Siya i nangbuhay ni Panginoon Jesus to nikate na. ²⁵ Pinabuno ti Jesus dahil ta kasalanan tam. Sakay pinabuhay na Diyos a huway, monda ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan.

5

Tanggapén Kitam Dén Na Diyos

¹ Nadid, ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan, dahil to kéasa tam ni Cristo. Kanya nadid, éy tinanggap kitam dén na Diyos, dahil to gimet ni Panginoon tam a Jesu-Cristo. ² Dahil ta péniwala tam diya éy makamtan tam dén i kabaitan na Diyos. Tinanggap na kitam dén. Ey mésaya kitam, da umasa kitam a kaguman na kitam ta lugar na a memahal. ³ Sakay pati, éy mésaya kitam be ta hirap tam; da tukoy tam éng te hirap kitam éy matolduan kitam be a magtiyaga. ⁴ Sakay éng magtiyaga kitam éy saya i katunayana a matibay i péniwala tam. Sakay éng matibay i péniwala tam éy umasa kitam ta mahusay. ⁵ Ey éwan kitam masanike éng umasa kitam ta Diyos, da mahal

na kitam a tahod. Ey mébatí tam dén i pégmahal na dikitam dahil ta Banal a Espiritu a niatéd na dikitam.

⁶ To éya a nadaig kitam pabi na kasalanan tam, éy minate ti Cristo para ta makasalanan a tolay. To takda a panahun éy niatéd na i buhay na para ta makasalanan. ⁷ Tukoy tam a bihira a talaga i tolay a méngiatéd ta buhay na a para ta mahusay a tolay. Pero, éng mensan, éy te tolay a méngitaya ta buhay na para to kaguman na. ⁸ Pero enta moy ti Cristo: to te kasalanan kitam pabi éy minate siya para dikitam! Saya i nipetaa dikitam na Diyos a mahal na kitam a tahod.

⁹ Ey nadid, éng tinanggap kitam dén na Diyos dahil to dige ni Jesus to nikate na, éy anya? Ewan na kitam beman agawén ta péggarsa na Diyos? ¹⁰ To péngkontara tam pabi ta Diyos, éy tinanggap na kitam a kadimoy na dahil to kéte no anak na. Eng kona sa, éy éwan kitam beman iligtas ni Cristo, da buhay dén siya? ¹¹ Sakay pati, éy masahat kitam dén ta Diyos dahil ta Panginoon tam a Jesu Cristo. Dahil diya éy tinanggap kitam na Diyos a kadimoy na.

Ti Adan Sakay Ti Cristo

¹² Natandaan moy ti Adan to araw. Siya i neditol a tolay ta mundua, éy nagkasala. Ey hanggan nadid éy siya be i inahega na étanan a tolay, da side ngani i lahi naa. Kanya mégkasala be side. Ey anya i bunga no kasalanan ni Adan? Ey dikamatayan! Kanya mate nadid i étanan a tolay, éy te kasalanan side a étanan. ¹³ Bagu nanulat ti Moises to kautusan na Diyos, éy nagkasala pa i tolay. Pero éwan

de kapanagutan tu kasalanan de, da éwan de pabi tukoy i kautusan. ¹⁴ Pero sapul ni Adan a hanggan to panahun ni Moises, éy minate i étanan a tolay, maski éwan de inaheg ti Adan, to kéidel na to utus na Diyos diya.

Mara ipareho mo ti Adan ni Cristo: ¹⁵ éwan side pareho. Da maski mate i étanan a tolay dahil to kasalanan ni Adan, éy siguradu a meligtas nadid i meadu a tolay dahil to gimet ni Jesu Cristo. Saya i kaluub na Diyos dikitam. ¹⁶ Kanya éwan pareho i gimet diden ya a éduwa. Dahil to kasalanan ni Adan, éy mégkasala nadid i étanan a tolay, a tulos parusaan side na Diyos. Pero nadid, maski meadu kitam a kasalanan, éy naibutan dén side ni Cristo, a atdinan na kitam ta buhay a éwan tu katapusan! ¹⁷ Katutuhanan a dahil to kasalanan no esa a tolay éy mate nadid i étanan a tolay. Pero nadid dahil to gimet no esa man dén a tolay, a ti Jesu Cristo, éy lalo a mahigpit i makamtan na tolay! Du étanan nadid a tumanggap ta kaluub na Diyos, a tulos ibilang na side a éwan tu kasalanan, éy mabuhay side a éwan tu katapusan.

¹⁸ Kanya nadid, i kahulugina no kinagi ko éy kona se: tu ginimet no esa a lélake a medukés i nangatéda ta ikate na étanan a tolay. Pero tu ginimet no esa man dén a lélake a mahusay, éy saya i méngilitas ta tolay, a atdinan na side ta buhay a éwan tu katapusan. ¹⁹ Samakatuwid éy inatdinan ni Adan i meadu a tolay ta kasalanan, dahil to késuway na ta Diyos. Ey ti Cristo, dahil to késunud na, éy ibilang na Diyos i meadu a tolay a éwan tu kasalanan.

²⁰ Kanya to péghayahag ni Moises to kautusan, éy lalo a nadagdagen i kasalanan na tolay. Pero éng dikél i kasalanan na tolay, éy lalo be a dikél i kagbi na Diyos dide. ²¹ Kanya nadid éy mate i tolay dahil ta kasalanan de. Pero atdinan kitam be na Diyos ta kaluub na, dahil to kabaitan na. Atdinan na kitam ta buhay a éwan tu katapusan, dahil to gimet ni Jesu Cristo a Panginoon tam.

6

Diyan Kam Utusan Na Kasalanan Moy

¹ Nadid, neta tam a kagbian kitam na Diyos maski nagkasala kitam. Ey anya i isip moya? Itulos tam i pégkasala tam, monda kagbian na kitam ta lalo pa ta éya? ² Ewan! Bakit magkasala kitam pa, éng inagaw kitam dén na Diyos to dati a ugali tam a makasalanan! Minate tu dati a pagkatolay tam. ³ Ewan moy bale pabi napospusan, to nipagpabinyag tam a nipasakup kitam ni Cristo Jesus, éy bilang kaguman tam siya a minate. ⁴ Kanya to nipagpabinyag tam, éy bilang nielbéng kitam a kaguman ni Cristo, monda kaguman na kitam be a mabuhay. Da pinabuhay siya Nama na ta kapangyarian na. Kona sa, monda te buhay kitam a bigu a éwan makasalanan.

⁵ Nadid, éng nagpasakup kitam dén ni Cristo, a kaguman tam siya a minate, éy kaguman tam be siya a mabuhay a huway. ⁶ Tukoy tam dén tu dati a pagkatolay tam a makasalanan, éy kaguman dén ya ni Cristo a nipako to kudos. Kona sa, monda mate tu dati a pagkatolay tam a medukés, monda éwan kitam utusan na kasalanan tam.

⁷ Dahilan, éng kaguman moy dén ti Cristo a minate, éy inagaw na kam dén to dati a ugali moy a makasalanan. ⁸ Dahilan eng kaguman tam ti Cristo a minate, éy tukoy tam a kaguman tam be siya a mabuhay a huway. ⁹ Da tukoy tam a binuhay dén na Diyos ti Cristo, a éwan dén huway a mate. Ewan dén siya mate nadid, a hanggan. ¹⁰ Mensan siya a minate para ta kasalanan tam. Hustu dén ya a katubusan na kasalanan na étanan a tolay. Ey nadid i buhay na éy para ta Diyos. ¹¹ Kanya sikam, dapat ibilang moy a pate dén tu dati a pagkatolay moy a makasalanan, a bigu dén i buhay moy nadid. I buhay moy nadid éy para ta Diyos, da sakup kam dén ni Cristo Jesus.

¹² Nadid, dahil ta éya, éy diyan kam dén péutus a huway ta kasalanan. Diyan kam méniwala ta hilig na bégi moya a medukés. ¹³ Eng'wan utusan kam na Diyos, da inagaw kam dén na Diyos ta kamatayan, a inatdinan na kam dén ta bigu a buhay. Kanya iated moy ta Diyos i bégi moya, monda gamitén na kam ta mahusay a gimet. ¹⁴ Ewan maari a utusan kam na kasalanan, da éwan kam dén sakup na kautusan, éng'wan sakup kam dén na kagbi na Diyos. Aguman na kam nadid, a monda adgen moy tu kasalanan moy.

Inagaw Kam Dén To Kasalanan Moy

¹⁵ Nadid, anya i akala moya ta éya? Itulos tam wade i péggasala tam, da éwan kitam dén to kautusan, da sakup kitam dén na kagbi na Diyos? Ewan! Ewan maari! ¹⁶ Ewan moy tukoy? Eng sundin moy i maski ti ésiya a magutus dikam, éy bilang sakupén na kam. Kanya éng sundin moy i kasalanan éy

dekpéñ kam na kasalanan. Ey i bunga na éya éy kamatayan. Pero éng sundin moy i Diyos, éy tanggapéñ na kam, a atdinan na kam ta buhay a éwan tu katapusan. ¹⁷ Salamat ta Diyos! Utusan kam na kasalanan moy to éya. Pero nadid éy sundin moy ta mahusay i katutuhanan a nitoldu dikam na Diyos. ¹⁸ Inagaw kam dén ni Cristo to kasalanan moy. Ey nadid éy utusan kam dén na Diyos, a tulos gemtéñ moy i mahusay. ¹⁹ Mégkagjék ta éye ta medibo san a kagi, monda maseplot moy a mapospusan. To éya éy sésundin moy a palagi i medukés a ugali. Ey nadid éy dapat sundin moy a palagi i mahusay a gimet, da sikam i tolay na Diyos.

²⁰ To éya a sésundin moy pabi i ugali moy a makasalanan, éy éwan kam pabi nasakup na mahusay a ugali. ²¹ Pero anya i nasapit moyta éya a mékasanisanike a ginamet moy? Ewan! Da i keangayan sana na éya éy kamatayan! ²² Pero nadid, éy inagaw kam dén ni Cristo to kasalanan moy, a tulos utusan kam dén na Diyos nadid. Nakamtan moy nadid a tolay kam dén na Diyos. Ey anya i keangayana na éya? Ey buhay a éwan tu katapusan. ²³ Dahilan i keangayana na makasalanan a ugali éy kamatayan. Pero i kaluub na Diyos éy buhay a éwan tu katapusan. Ey gébwat ya ta Panginoon tam a Cristo Jesus.

7

Libri Kitam To Kautusan

¹ A tétop ko, sikam a nakapospos ta kautusan, éy tukoy moy dén a sakup san na kautusan i tolay

habang buhay siya. ² Mara kona se: i utus a esa to kautusan, éy diyan ginanan na bébe i asawa na habang buhay siya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri dén tu bébe ta utus no kautusan tungkul ta pasawa. Maari dén siya a mamakét. ³ Mara, éng mékiagum siya ta esa a lélake, a te buhay pabi tu asawa na, éy méngilélake ya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri dén tu bébe ta utus na kautusan tungkul ta pasawa. Ewan siya tu kasalanan éng mamakét. ⁴ Ey kona be sa dikam, sakay to kautusan ni Moises. Libri kam dén nadid to kautusan, da bilang pate kam dén, da minate ti Cristo para dikam. Ey nadid éy sakup kam dén ni Cristo. Minabuhay siya a huway, monda gemténtam i mahusay para ta Diyos. ⁵ To éya a péngsunud tam to dati a pagkatolay tam, éy dinagdagen na kautusan tu kasalanan tam, da pékabati tam ta éya, éy gustu tam ta lalo a labagén. Pero i keangayana na éya a ugali éy mahukum kitam. ⁶ Pero nadid éy libri kitam to kautusan ni Moises, da bilang pate kitam dén ta éya. Kanya nadid éy éwan kitam tu kailangan a sumunud ta kautusan; éng'wan i sésundin tam déna éy Diyos, da binagu kitam na Espiritu a Banal.

Tu Kautusan Ey Mégpaliwanag Ta Kasalanan

⁷ Ey anya i kahulugina na éya? Medukés wade tu kautusan? Ewan! Pero éng éwan tu kautusan éy éwan ko napospusan éng anya i kasalanan na tolay. Eng éwan kinagi no kautusan a “Diyan ka medémot,” éy éwan ko maka napospusan a kasalanan i medémot. ⁸ Kanya tu kautusan éy dinagdagen na tu kasalanan ko, da pinadikél na

i kedémot ko. Dahilan, éng éwan mo pabi tukoy i kautusan, éy éwan mo be tukoy éng anya i kasalanan mo. ⁹ To éya éy akala ko éy éwanék tu kasalanan. Pero to pégadal ko to kautusan éy naisip ko a te kasalananék bale. Sakay dinagdagen ko be tu kasalanan ko ta higit pa ta éya. ¹⁰ I kautusan éy dapat maka a méngatéd ta buhay a éwan tu katapusan. Pero sakén, da linabag ko éy siya bale i méngatéda diyakén ta panghukum diyakén. ¹¹ Kanya tu kautusan éy dinagdagen na i kasalanan ko, da akala ko éy tétupadén ko dén, pero bale éy éwan ko kaya. Kanya dahil to kautusan, éy talagaék a hukumén.

¹² Kanya i kautusana éy gébwat ta Diyos. Ewan medukés i kautusan, éng'wan mahusay. ¹³ Nadid, éng mahusay tu kautusan, éy bakit méngatéd ta tolay ta panghukum dide? Ewan! Kanya hukumén na Diyos i tolay éy dahil ta kasalanan de. Bakén a dahil to kautusan. I gimet no kautusan, éy mégpaliwanag ta kasalanan. Saya i katunayana a medukés i kasalanan tam a talaga.

Tu Hilig Na Bégi Na Tolay

¹⁴ Tukoy tam a gébwat ta Diyos tu kautusan. Pero sakén, éy tolayék san a étusanék na kasalanan ko. ¹⁵ Mégtakaék éng bakit éwan ko maari a pigilén i gimet ko a medukés. Eng gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya. Sala ko be a gemtén i medukés a gimet; pero maski sala ko, éy gemtén ko be. ¹⁶ Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu éy minamaigi ko i kautusan. ¹⁷ Kanya éwan ko gustu a mégimét ta medukés. Pero tu katutubu ko a pagkatolay ko a makasalanan, éy saya i

mégpilita diyakén. ¹⁸ Tukoy ko a medukés i dati a pagkatolay ko. Kanya maski gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya. ¹⁹ Dahilan éy gustu ko a gemtén i mahusay, pero éwan ko itulos. Sakay sala ko a gemtén i medukés, pero saya i gimet kua! ²⁰ Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu, éy sala ko a magkuna sa. Pero pilitenék na katutubu ko a pagkatolay ko a makasalanan.

²¹ Kanya nadid, éy saye i napospusan kua: éng gustu ko a gemtén i mahusay, éy gemtén ko san i medukés. ²² Gustu ko a tahod ta isip kua i utus na Diyos. ²³ Pero mébati ko be ta bégi kua tu dati a pagkatolay ko a makasalanan. Saya i mégpilita diyakén a magimet ta medukés. ²⁴⁻²⁵ Kanya sakén, éy sundin ko i Diyos ta isip kua. Pero tu dati a pagkatolay ko éy siya i sumunuda ta hilig na bégi kua a makasalanan.

Kakakagbiék a tahod! Ti ésiya wade i mangilig-tasa diyakén ta pagkatolay ko a makasalanan a méngatéd diyakén ta ikate ko?

Salamat ta Diyos! Iligtasék na dahil to gimet ni Panginoon tam a Jesu Cristo!

8

I Buhay Tam Ey Ayun Ta Espiritu

¹ Kanya nadid, éy éwan hukumén na Diyos i tolay a nékipagkaesa ni Cristo Jesus. ² Ewan kitam dén sakup na dati a pagkatolay tam a makasalanan a méngatéd ta ikate tam; dahilan éy nilibri kitam na Espiritu. Siya i méngatéd ta buhay. Ey gébwat ya ta pékiagum tam ni Cristo Jesus. ³ Medukés i dati a pagkatolay tam. Kanya éwan kitam meligtas

dahil to késunud tam to kautusan. Pero iligtas kitam na Diyos. I ginimet naa, éy pinaange na tu anak na ta mundua, a naging tolay. Pero éwan siya tu kasalanan. To nikate na éy nilibri na kitam ta kasalanan tam. ⁴ Ginimet na ya monda makatupad kitam nadid ta kautusan na Diyos. Ey nadid éy sundin tam, da éwan kitam dén nadid sumunud ta dati a pagkatolay tam a makasalanan; éng'wan i sundin tama nadid éy tu Banal a Espiritu. ⁵ Du tolay a sumunud ta dati a pagkatolay de a makasalanan, éy sugsugén de san tu gimet a medukés. Pero du sumunud ta Espiritu na Diyos, éy sugsugén de i gustu na Espiritu. ⁶ Eng sugsugén mo tu dati a pagkatolay mo a medukés, éy hukumén ka na Diyos. Pero éng sugsugén mo i bagay a tungkul ta Espiritu na Diyos, éy éwan ka maligalig, sakay mabuhay ka a éwan tu katapsan. ⁷ Dahilan tu tolay a sumunud to dati a pagkatolay na éy kontara siya ta Diyos. I kona sa éy éwan maari a sumunud ta utus na Diyos. ⁸ Kanya éwan maari i kona sa a tolay a gumimet ta kasahatan na Diyos.

⁹ Pero sikam, éy éwan sa kona, da sikam, éy nékipagkaesa kam ta Espiritu na Diyos, éng talaga a mégiyan dikam i Espiritu. Dahilan éng éwan édse dikam i Espiritu ni Cristo, éy éwan na kam sakup. ¹⁰ Pero sikam éy sakup kam dén ni Cristo a talaga, a mégiyan dén siya dikam. Talaga a mate i bégi moya dahil to kasalanan moy, pero i kaliduwa moy éy mabuhay a éwan tu katapsan, da tinanggap kam dén na Diyos a ibilang na kam a éwan tu kasalanan. ¹¹ Tu Espiritu na Diyos, éy siya i nagpabuhay ni

Jesus to lébéng. Kanya nadid, éng mégiyan dikam i Espiritu na Diyos, éy buhayén na be a huway i bégi moyá.

¹² Kanya nadid, a tétotop ko, éy te kailangan kitam a sumunud ta Espiritu na Diyos, a diyan tam sugsugén tu dati a pagkatolay tam a medukés. ¹³ Dahilan éng sundin moy i hilig na bégi moyá, éy hukumén kam na Diyos. Pero éng idelan moy i medukés a gimet dahil ta tulung na Espiritu na Diyos dikam, éy mabuhay kam a éwan tu katapusán. ¹⁴ Dahilan i étanan a alaga na Espiritu na Diyos, éy side ngani i anak na Diyos. ¹⁵ Kanya éwan kitam dén nadid méganteng ta parusa na Diyos, da tinanggap na kitam dén a anak na. Maari a dulawén tam siya nadid a Ama tam. ¹⁶ I Espiritu na Diyos a édse dikitam, éy siya i mégpatunaya dikitam a anak kitam na Diyos. ¹⁷ Ey nadid, éng anak na kitam éy atdinan na kitam be ta gantimpala a iatéd na ni Cristo. Dahilan éng kaguman tam siya ta hirap na, éy kaguman tam be siya éng maghari.

I Gantimpala a Dumemét

¹⁸ I isip kua, éy éwan importante diyakén i hirap tam nadid, bagay maala-ala ko i memahal a gantimpala a meange dikitam. ¹⁹ I étanan a nilalang na Diyos, éy umasa ta oras a ipataas na Diyos du anak na. ²⁰ Dahilan, i nilalang na Diyos, éy naging éwan tu pasa, da saya i kaluuben na Diyos. Pero te pag-asa be i tolay. ²¹ Dahilan te dumemét a oras a malaya man dén i nilalang na Diyos, monda éwan mate i maski anya. Kédemét na éya, éy te kabahagi be diden ya a nilalang ta éya a malaya a buhay a meange du anak na Diyos.

²² Tukoy tam i nilalang na Diyos, éy méghirap a méghirap a tahod a hanggan nadid. ²³ Ey kona be sa sikitam. Ey nadid éy mégtiis kitam a umasa kitam ta oras a agawén na Diyos i bégi tama, a tanggapén na kitam a anak na. Ey tu neditol a niatéd na dikitam éy tu Espiritu na. ²⁴ Sapul to nipaglitas dikitam ni Cristo, éy umasa kitam ta dumemét dikitam, a maguhay kitam san ta asaan tam. Pero éng dinumemét maka déni éya a éuhayén tam, éy éwan kitam déni tu uhayén, da dinumemét déni. ²⁵ Pero umasa kitam be ta éya, maski éwan tam pabi mineta, a mégtiis kitam san a méguhay.

²⁶ Nadid, éy aguman kitam be na Espiritu ta kahinaan tam. Da éwan kitam marunung a man-alangin ta tama. Mara, aguman kitam na Espiritu a dumaying ta Diyos ta disalad a isip tam. ²⁷ Sakay i Diyos, éy tukoy na déni isip na tolay. Sakay tukoy na be i isip na Espiritu, da dumédaying diya i Espiritu alang-alang ta tolay na Diyos, ayun ta kaluuben na Diyos.

²⁸ Tukoy tam ye: ta maski anya a bagay, éy gemtén na Diyos i mahusay ta tolay a mégmahal diya--du étanan a inakit na, ayun to plano na. ²⁹ Dahilan, sapul to sapul éy tukoy déni na Diyos éng ti ésiya i koo na a tolay. Side, éy pinili na a maging kapareho side na anak na a sarili, monda ti Jesus éy siya i panganay de. ³⁰ Sakay du étanan a pinili na éy side du inakit na. Sakay side i tinanggap na a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Sakay side i pataasén na.

Ewan Tu Makapaghahiwalaay Dikitam Ni Cristo

³¹ Nadid, anya be i makagi tam tungkul ta éya? Eng Diyos i kaguman tam, éy ti ésiya i makadaig dikitam? ³² I Diyos, éy éwan na niewad tu sarili na a anak, éng'wan niatéd na a minate to kudos a para dikitam. Nadid, éng kona sa i gimet na Diyos, éy anya, éwan na beman ipagkaluub dikitam i kailangan tam? ³³ Ti ésiya wade i magablaa ta Diyos tungkul dikitam? Sikitam i pinili naa, a ibilang na kitam a éwan tu kasalanan! ³⁴ Ti ésiya wade i manghukum dikitam? Mara ti Cristo Jesus, hukumén na kitam wade? Ewan! Da minate siya para dikitam, sakay nabuhay a huway, a kaguman na i Diyos nadid. Siya i dumaying ta Diyos nadid para dikitam. ³⁵ Ti ésiya i makapagpahiwalay dikitam ta pégmahal ni Cristo dikitam? Ewan, da éwan na kaleksapan i mahalén na. Maski te hirap kitam, maski te mékialam dikitam, maski te alép kitam, maski adene kitam a mate, éy éwan tu makapagpahiwalay dikitam ni Cristo. ³⁶ Ey te hirap kitam a talaga. Ey kagi to kasulatan a palagi kitam a adene a bunon, da méniwala kitam diya. Kanya ibilang de kitam a koman i tupa a bunon. ³⁷ Pero ta étanan a éya a hirap tam éy aguman kitam ni Cristo, monda kaya tam side a taluén. Ewan na kaleksapan i mahalén na a tolay. ³⁸ Méniwalaék a siguradu a éwan tu makapagpahiwalay dikitam ta pégmahal ni Cristo dikitam. Maski mate kitam, maski buhay kitam pabi. Maski anghel, maski espiritu a iba. Maski anya i manyari dikitam nadid a panahun sakay ta esa pa a panahun. ³⁹ Maski du espiritu ta langet éy ta lutaa. Maski kontara dikitam i étanan, éy éwan tu makapagpahiwalay dikitam ta Diyos,

da mahal na kitam dahil to gimet ni Panginoon tam a Jesu Cristo.

9

Du Judeo Ey Pinili Na Diyos

¹ Nadid, te kaginék dikam tungkul du Judeo. Katutuhanan i éye a kagi ko. Sakupék ni Cristo, a éwanék mégbuli-buli. I Banal a Espiritu éy mégiyan ta isip kua. Kanya tukoy ko a tama i kagi kuae. ² Mahigpit i kalungkutan kua du kapareho ko a Judeo! Mégsisiék tu isip dide, da lahi ko side! Side i kabébayan kua, éy talaga a maparusaan side. ³ Gustu ko a sakén maka i isumpaa na Diyos kesira dide. Maski sakén maka i maibuta ni Cristo kesira dide. ⁴ Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos to araw, a naging tolay na. Side i anak na Diyos. Side i kaguman na to araw. Nékipagkasundu i Diyos dide, a inatdinan na side to kautusan na, sakay to pangako na. Side i sinumamba diya. ⁵ Du apo-apo de to araw éy ti Abraham, sakay ti Isak sakay ti Israel. Ey ti Cristo, to naging tolay siya, éy Judeo be siya a kabébayan de. Siya i Diyos a mataas ta étanan. Purién tam siya a éwan tu katapusan! Kona maka sa.

⁶ Kinagi dén na Diyos a tolay na du Judeo. Ey éwan naibut tu nipangako na, maski inidelan de ti Cristo. Da éwan étanan a Judeo i tinanggap na a tolay na. ⁷ Ewan du étanan a apo-apo ni Abraham i tolay na Diyos. Da kinagi na Diyos ni Abraham, a “Basta du apo no anak mo a ti Isak i mebilang a gébwat diko.” ⁸ Nadid, i kahulugan na éya, éy éwan tolay na Diyos i étanan a nienak ni Abraham, éng 'wan basta du anak a gébwat to pangako na Diyos.

⁹ Ey anya tu nipangako na Diyos ni Abraham? “Ta esa a taon,” kagi na, “éy magsoliék dikam. Ta éya a panahun éy magenak ti Sara a bakés mo ta lélake.” Siya éy ti Isak.

¹⁰ Sakay énta moy ti Rebeka a asawa ni Isak. Méngilog pabi siya to anak na a kambal, ¹¹⁻¹² éy kinagi na Diyos diya, a “Tu sumunud a ienak, éy mataas siya to aka na.” Enta moy, éwan pabi side nienak, éy pinili dén na Diyos tu ikaduwa, a ti Hakob. Makay isip moy pinili na Diyos tu esa dahil to ugali na a mahusay. Pero éwan, da saya i kaluuben na. ¹³ Da kagi to kasulatan a pinili na Diyos ti Hakob, a inidelan na tu aka na a ti Esaw.

¹⁴ Nadid, éng kona sa, éy anya, makagi tam wade a éwan tama i gimet na Diyos, da tanggapén na tu esa, sakay tu esa éy éwan? Ewan! ¹⁵ Da kinagi na Diyos ni Moises to araw, a “Kagbian ko i maski ti ésiya a gustu ko a kagbian.” ¹⁶ Kanya du tolay a tanggapén na Diyos, éy éwan ya dahil to gimet de, éng'wan gébwat san ya ta kagbi na Diyos.

¹⁷ Mara enta moy ti Hari Paraon to araw: kinagi diya na Diyos, a “Ginimet ta ka a Hari ta Egipto, monda éng ibutan ta ka, éy meta na tolay i kapang-yarian ko, tulos metanyag i ngahen ko ta buu a mundu.” ¹⁸ Kanya sikitam, meta tam a kagbian na Diyos i maski ti ésiya a gustu na. Sakay pati éy paktogén na i ulo du iba a gustu na a paktogén.

Gemtén Na Diyos I Tolay Ayun Ta Gustu Na

¹⁹ Nadid, éng kona sa i gimet na Diyos, éy makay kagi moy a bakiit sisién na pa i tolay éng éwan de siya sundin, da Diyos ngani dén i nagpaktog ta ulo dia! ²⁰ Pero i sengbet kua ta éya, éy éwan kam

maari a magpintas ta plano na Diyos. Bakit, maari wade i linalang na Diyos a mégkagi diya, a “Bakit linalangék ta kona se?” ²¹ Ataay, tu mégimét ta binga, éwan bale siya maari a mégimét ta binga a memahal sakay ta binga a mura ta esa san a piraso a luta?

²² Nadid, kona sa i Diyos--gemtéén na i tolay ayun ta gustu na. Kanya du tolay a medukés, éy talaga a parusaan na. Pero tiisén na pabi side, monda ipeta na i pégparusa na dide. Sakay ta kapangyarian na éy ipeta na be. ²³ Gustu na ipeta na i kapangyarian na a mataas, sakay tu kaluub na du tolay a kagbian na, du pinili na a mégiyan diya ta langet. ²⁴ Ey sikitam ngani i pinili naa. Judeo éy ta éwan Judeo i pinili naa. ²⁵ To kasulatan ni Oseas, éy kinagi na ta éye: “Du tolay a éwan Judeo, éy tanggapén ko side a tolay ko, a mahal ko side.” ²⁶ To éya éy kagi de a éwan tolay na Diyos du éwan Judeo. Pero nadid éy dumemét i oras a dulawén de side a anak na Diyos. ²⁷ Sakay tu kasulatan ni Isayas, i kagi na tungkul du Judeo, éy “Maski meaadu side a koman i baybay ta diget, éy kétihék san i meligtasa dide; ²⁸ da bigla na Diyos a ganapén i pégparusa na ta tolay ta mundua.” ²⁹ Sakay esa pa a kagi ni Isayas, éy “I mataas a Panginoon, éng éwan na inagaw du sénganya du anak tam to te hirap tam, éy naubus kitam a koman i banuwan na Sodoma sakay ta Gomora.”

Du Judeo Ey Ewan Méniwala Ni Cristo

³⁰ Nadid, i kahulugina na éya, éy kona se: Du éwan Judeo, éy éwan side pinumilit a tanggapén side na Diyos; pero nadid éy tinanggap na dén

side, a ibilang na side a éwan tu kasalanan, dahil to péniwala de ni Cristo. ³¹ Pero du Judeo éy pinumilit side a tumupad ta kautusan, monda tanggapén side na Diyos. Pero éwan de kaya. ³² Kanya éwan side maari, éy dahil pinumilit side a tanggapén side na Diyos dahil to ginimet de. Pero éwan side inumasa ni Cristo. Mara ti Cristo éy bito a kinehakpaan du Judeo. ³³ Da kinagi na Diyos to kasulatan, a “Enta moy, iedton ko ta banuwan na Judeo i esa a lélake. Mara bito siya a kehakpaan na tolay ta iyamut de. Pero du tolay a méniwala diya, éy éwan side malungkut.”

10

¹ A tétotop ko, i panalangin kua, éy meligtas maka du kapareho ko a Judeo. Saya i gustu ko a tahod a tahod! ² Tutuhanan a mékidiyos side a tahod, pero mali i pékidiyos dia. ³ Da éwan de tukoy éng kodya na Diyos a tumanggap ta tolay. Ey nadid, da éwan de tukoy, éy ginimet de i sarili de a rilihiyon, monda gustu maka side na Diyos. Pero éwan side méniwala a tanggapén na Diyos i tolay a umasa ni Cristo. ⁴ Pero ti Cristo, éy pinalipas na dén tu kautusan a péniwalaan na Judeo. Kanya nadid éy tanggapén na Diyos i maski ti ésiya a umasa ni Cristo, a ibilang na side a éwan tu kasalanan.

Tanggapén Na Diyos I Maski Ti Esiya

⁵ Nanulat ti Moises to araw, a i tolay a sumunud ta étanan a édse to kasulatan, habang buhay, éy siya i tanggapéna na Diyos; siya i meligtas. ⁶ Pero tungkul ta pénanggap na Diyos ta tolay a umasa ni Cristo, éy te kagi be: Diyan kam kan mégkagi a te

kailangan kam a umange ta langet a magpaange se ni Cristo, a monda iligtas na kam. ⁷ Diyan kam kan be mékgagi a te kailangan kam a magahayok ni Cristo ta Dinatagen, a monda aguman na kam. ⁸ Dahilan tu kagi na Diyos a ipahayag ko éy tanggapén na Diyos du umasa ni Cristo. Ey éwan ya mehirap a mapospusan, da tukoy moy dén. ⁹ Eng ipagtapat mo a ti Jesus éy Panginoon, sakay éng méniwala ka a tahod a binuhay siya na Diyos to lébéng, éy meligtas ka a talaga. ¹⁰ Dahilan, éng méniwala kitam a talaga, éy tanggapén kitam na Diyos, a ibilang na kitam a éwan tu kasalanan. Eng ipagtapat tam a siya i Panginoon tam éy meligtas kitam. ¹¹ Kagi to kasulatan, a maski ti ésiya a méniwala diya, éy éwan malungkut, ¹² maski Judeo éy ta éwan Judeo. Da i Diyos éy Panginoon ta étanan. Méngatéd siya ta biyaya ta étanan a dumaying diya. ¹³ Dahilan i maski ti ésiya a dumaying ta ngahen na Panginoon éy meligtas.

¹⁴ Pero i tolay, éy éwan side dumaying ta Panginoon éng éwan de siya tukoy. Ey pakodyan de siya a matukuyan, éng éwan de pabi nabaheta. Ey pakodyan de a mabaheta éng éwan tu méngibaheta dide? ¹⁵ Sakay éwan tu méngibaheta dide éng éwan tu magutus ta esa a ange mangibaheta dide. Kanya te kagi to kasulatan, a “Masahat i tolay bagay te dumemét dide a méngibaheta dide ta Mahusay a Baheta.”

¹⁶ Pero te meadu be a tolay a éwan méniwala to nabaheta de a tungkul ta Mahusay a Baheta. Maski ti Isayas to araw, éy kinagi na a “Panginoon, éwan side méniwala to nibaheta ko dide.” ¹⁷ Kanya

i tolay, méniwala side ni Cristo bagay mabaheta de. Sakay mabaheta de bagay te magtoldu dide tungkul ni Cristo.

¹⁸ Nadid, du Judeo a éwan méniwala; bakit wade? Ewan de wade pabi nabaheta? Ewan! Nabaheta de dén. Dahilan maski ta ahe ta mundua, éy naba-heta de dén i Mahusay a Baheta. ¹⁹ Bakit, éwan napospusan du Judeo a tanggapén be na Diyos i tolay a maski éwan Judeo? Ewan! Napospusan de dén ya. Da kinagi ni Moises a gemtéen na Diyos a ménaghili du Judeo dahil ta kagbi na du iba a tolay a éwan nakapospos. ²⁰ Sakay kagi ni Isayas, a pumeta i Diyos du éwan Judeo a tolay a éwan nagahayok diya. ²¹ Pero du Judeo, kagi na, éy gustu na Diyos a palagi na side a tanggapén, pero masuwayin side.

11

Ewan Inidelan Na Diyos Du Judeo

¹ Nadid, dahil ta éya a kinagi ko, éy anya isip moya? Inidelan wade nadid na Diyos i tolay na a Judeo? Ewan! Mara sakén, Judeoék. Apoék ni Abraham. Sakupék ta lahi a gébwat ni Bendyamin. ² Kanya tukoy tam a éwan inidelan na Diyos i tolay na a Judeo a pinili na to araw. Ewan moy maala-la tu kagi to kasulatan tungkul ta éya? Ti Purupeta Eliyas, éy nagabla siya ta Diyos du kapareho na a Judeo, a ³ “Panginoon,” kagi na, “binunu de dén du iba a purupeta a méniwala diko. Sakay hinukat de dén du pégdasalan me diko. Ey nadid,” kagi na, “saken san dén i nabuhaya a méniwala diko. Sakay gustuék de be dén a bunon.” ⁴ Pero

“Ewan,” kagi na Diyos. “Ewan san siko i méniwalaan diyakén. Da te pitu pabi a libu a Judeo a méniwala diyakén, a éwan pabi sinumamba to diyos-diyosan a ti Baal.”

⁵ Ey kona be sa nadid a panahun tam. Te sénganya pabi a Judeo a méniwala. Side i pinilia na Diyos a tolay na, da kagbian na side. ⁶ Pinili na side dahil to kagbi na, éwan dahil to késunud de to kautusan na. Dahilan éng tanggapén na Diyos i tolay dahil ta késunud de, éy éwan tunay i kagbi na dide.

⁷ Nadid, anya i kahulugan na éya? I keaduan na Judeo éy éwan tinanggap na Diyos, maski gustu de a tanggapén na side. Basta du séngasénganya san a pinili na, éy side san i tinanggap naa. Pero du iba, éy mekétog side tu ulo. ⁸ Kagi to kasulatan, éy ginimet side na Diyos a mekétog tu ulo, monda éwan de mapospusan i plano na Diyos. Kanya hanggan nadid éy kona sa i ugali na Judeo. ⁹ Sakay ti Dabid, éy kinagi na tungkul du Judeo i kona se: “Maparusaan maka side,” kagi na, “da umasa side ta kasaganaan de, kesira ta Diyos. Mahukum maka side. ¹⁰ Atdinan maka side ta luku-luku a isip de, monda éwan de mapospusan, monda dumemét dide i mehirap a buhay.”

¹¹ Nadid, meta tam a dikél i kasalanan du Judeo, da inidelan de ti Cristo. Ey anya wade, idelan wade be dén side nadid na Diyos? Ewan! Pero nadid, dahil to kasalanan de, éy meadu dén a tolay a éwan Judeo i makaligtas. Kona sa, monda sumene maka du Judeo dide, a tulos side maka a sumoli ta Diyos. ¹² Nadid, da éwan naniwala du Judeo, éy inatdinan na Diyos du tolay a iba ta

kaligtasan de. Kanya kédemét na oras a maniwala du Judeo ni Cristo, éy lalo a dikél i kaluub na Diyos du tolay a éwan Judeo.

Halimbawa Ta Sanga-sanga No Kayo

¹³ Nadid, te kaginék dikam a éwan Judeo. Piniliék na Diyos a sakén i pinaange na a mégtoldu du tolay a éwan Judeo. Kanya mesipagék ta éya, ¹⁴ monda maka sumene du kapareho ko a Judeo dikam, monda maka éy tanggapén de be ti Cristo, a tulos meligtas be side. ¹⁵ Dahilan, to péngpabaya na Diyos du Judeo, éy tinanggap na du iba a tolay a éwan Judeo. Ey nadid kédemét na oras a tanggapén na du Judeo a huway, éy lalo a maigi i suwerte tama--koman kitam i tolay a nabuhay a huway!

¹⁶ Nadid, ti Abraham to araw, éy tolay na Diyos. Kanya du apo-apo na a Judeo, éy tolay be side na Diyos. Halimbawa, du neditol a Judeo, éy ponan na kayo. Eng koo na Diyos i ponan no kayo, éy kona be sa i sanga-sanga na. Mara, i sanga-sanga na éy du Judeo. ¹⁷ Ey nadid, kentol na dén i sénganya du sanga-sanga na. Sakay sikam a éwan Judeo, mara sikam i kalewas de, a nitongko kam dén nadid to ponan no kayo. Te buhay kam a gébwat to ponan. ¹⁸ Pero diyan moy apién du sanga-sanga na a minebut. Diyan kam mékgagi a mahusay kam du Judeo. Da sanga-sanga kam be san, a gébwat i kabuhayan moy to ponan.

¹⁹ Makay kagi moy a “Minebut dén du dati a sanga-sanga na, monda sikame i kalewas de.”

²⁰ Tahod ya. Minebut side da éwan side méniwala. Sakay sikam a éwan Judeo, tinanggap kam dén na Diyos dahil san ta péniwala moya diya. Kanya

diyan kam mégpalalo, éng 'wan dapat umanteng kam ta Diyos. ²¹ Da entan moy, éng pinarusaan na Diyos du tolay na a Judeo, éy makay parusaan na kam be. ²² Enta moy i ugali na Diyos--mebait siya, pero metapang be! Metapang siya du éwan méniwala, pero mebait siya dikam, éng éwan moy pabayán tu péniwala moy diya. Pero éng kaleksapan moy tu péniwala moy diya, éy parusaan na kam be. ²³ Sakay pati du Judeo, éng soli side a méniwala a huway, éy tanggapén side na Diyos. Mara itongko side na Diyos a huway to ponan no kayo. ²⁴ Sikam a éwan Judeo, mara sanga-sanga kam a kentol to kayo a éwan mégbunga, a monda itongko kam to mahusay a kayo a te bunga. Ey du Judeo, da kentol side na Diyos a huway. I sanga-sanga na éya a kayo éy du tolay na Diyos.

Kagbian Na Diyos I Etanan

²⁵ A tétotop ko, te kaginék dikam a lihim, a gustu ko a mapospusan moy, monda éwan kam mégkagi a mahusay kam du Judeo. Saye i gustu ko a mapospusan moy: I késuwaya na Judeo éy éwan pirmi. Nadid san a panahun i pégidel dia ta Mahusay a Baheta, hanggan éwan pabi nagpasakup ni Cristo i étanan a iba a tolay a pinili na Diyos. ²⁶ Eng nanyari i éya, éy magsisi du Judeo a meligtas side a étanan. Da te kagi to kasulatan, a

“Tu mégiligtas, éy gébwat ta banuwan na Judeo.

Ibutan na i gimet na Judeo a medukés.

²⁷ Sakay i Diyos, éy mékipagkasundu dide, a ibutan na i kasalanan de a étanan.”

²⁸ Du Judeo, da inidelan de i Mahusay a Baheta, éy naging kontara side ta Diyos. Ey dahil ta éya,

sikam a éwan Judeo, éy pagkékataon moy, da tanggapén kam dén nadid na Diyos. Pero du Judeo, éy mahal pabi side na Diyos, alang-alang du apo de to araw. Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos ²⁹ a tolay na. Ey éwan siya magbagu tu isip tungkul du tolay a tiniyak na a kagbian. ³⁰ Mara sikam a éwan Judeo, dati kam a masuwayin ta Diyos to éya. Pero nadid, da éwan dén méniwala du Judeo, éy sikam dén nadid i kékagbian naa. ³¹ Sikam a éwan Judeo éy méniwala kam nadid, éy du Judeo éy éwan. Sikam éy kinagbian kam dén na Diyos. Ey kona be sa du Judeo ta esa a panahun ta pagsisi de. ³² Da kinagi dén na Diyos a masuwayin i étanan a tolay, monda kagbian na side a étanan.

Puri Ta Diyos

³³⁻³⁴ Dikél a tahod i kagbi na Diyos ta tolay! Matalinung siya a tahod, a mépospusan na i étanan! Ti ésiya i makapospusa ta isip na Diyos? Ti ésiya i makapagtoldu diya? Ti ésiya i makapagpaliwanag ta ugali naa? ³⁵ Ti ésiya i nakapangatéd ta Diyos, a monda te utang i Diyos diya? ³⁶ Ewan! Gébwat ta Diyos i étanan, da siya i naglalanga ta étanan! Siya i te koo ta étanan. Puri ta Diyos a éwan tu katupusan! Kona sa.

12

I Tunay a Kéasa Tam Ta Diyos

¹ Kanya nadid, a tétop ko, da kinagbian kitam dén na Diyos, éy te pékiohonék dikam. Iatéd moy nadid i bégi moy ta Diyos habang buhay kam. Diyan moy gemtéen i medukés, monda koo na i bégi moya. Saya i katunayana a méniwala kam

diya a talaga. ² Diyan kam umayun ta ugali ta munduae. Eng'wan ipabagu kam ta Diyos tu isip, monda mabagu tu ugali moy, monda mapospusan moy éng anya i kaluuben na Diyos. Monda mapospusan moy éng anya i mahusay ta Diyos, o éng anya i kasayaan na, sakay ta tama a gimet.

³ Dahil to tungkulin ko a niatéd diyakén na Diyos, éy mégkagiék ta éye ta bawat esa dikam: diyan moy isipén a mahusay kam ta iba a tolay. Eng'wan isipén moy ta mahusay, éng anya i kinamihasaan moy a nipagkaluub dikam na Diyos. Magisip kam ayun ta péniwala moy a nipagkaluub na Diyos ta bawat esa dikam. ⁴⁻⁵ Mara i bégi na tolay éy meadu a kasangkapan, a éwan paripareho i gimet dia. Ey kona be sa i bégi ni Cristo. Nadid, sikitam i bégi ni Cristo, a sikitam i kasangkapan na bégi naa. Sakay naging isesa kitam dén. Sakay iba-iba i tungkulin tama. ⁶ Nadid, i tungkulin tam a iba-iba a nipagkaluub dikitam na Diyos, éy gamitén tam side ta mahusay. Eng nipagkaluub diko na Diyos a bihasa ka a magpahayag ta kagi na, éy magpahayag ka ayun ta péniwala mo. ⁷ Eng pinagkaluuben ka na Diyos ta tungkulin mo a mangtulung ta iba, éy tulungan mo dén. Eng i tungkulin mo éy mégtoldu, éy magtoldu ka dén. ⁸ Eng i tungkulin mo éy maghatul, éy sigi ka; maghatul ka dén. Eng nipagkaluub diko na Diyos i tungkulin mo a méngatéd ta te kailangan, éy mangatéd ka dén ta mahusay. Eng siko i te kapang-yarian ta gurupu mo, éy tulungan mo du kaguman mo ta mahusay. Sakay éng aguman mo i te hirap, éy diyan ka mégtamad.

⁹ Mahalén moy i kapareho moy ta matapat. Kaiyamutan moy i medukés. Sugsugén moy i mahusay a ugali. ¹⁰ Négsuyuan kam a kona ta tunay a pépétwadi. Igalañg moy du kakaguman moy ta mahusay. ¹¹ Magpakasipag kam tu isip a magtarabaho ta Panginoon. ¹² Dapat masaya kam ta kéasa moy ni Jesus. Magtiyaga kam ta kahirapan moy. Manalangin kam a palagi. ¹³ Mangatéd kam du tétop moy a te kailangan. Patulusén moy ta bile moy i iba a tolay.

Tulungan Moy I Kalbug Moy

¹⁴ Diyan moy isumpa du méngloko dikam, éng 'wan ipanalangin moy side. ¹⁵ Mékipagsaya kam ta étanan a masaya. Eng te mégsanget, éy mékipagkaesa kam be dide. ¹⁶ Négsuyuan kam. Diyan kam méggmalaki. Ey tanggapén moy be i mababa a tolay. ¹⁷ Eng te méngloko dikam, éy diyan kam guméganti ta medukés. Pilitén moy a gemtén i mahusay a ugali. ¹⁸ Eng maari, éy mékiagum kam ta mahusay ta étanan a tolay. ¹⁹ A kékadimoy ko, diyan kam bumébilés. Bahala san i Diyos ta éya. Da kagi to kasulatan, a bahala i Diyos a gumanti ta nagimet ta medukés. ²⁰ Eng'wan, i maari a gimet moy éy éng mégalép tu kalbug mo, éy pékanén mo. Eng mégeplék, éy pénumén mo. Eng pakunan mo sa, éy masanike siya to ginimet na diko a medukés. ²¹ Diyan kam bumébilés, makay madaig kam na medukés. Maigi pa éy gemtén moy i mahusay monda madaig moy i medukés.

13

Ipasakup Kam Ta Gubierno

¹ I bawat esa a tolay éy dapat ipasakup du pinunu na gubierno. Dahilan éy éwan tu pamahalaan a éwan Diyos i nagpataas diya. Maski ahe a pinunu éy Diyos i nagpataasa diya. ² Kanya i maski ti ésiya a éwan méniwala ta pamahalaan na gubierno, éy kontara siya ta plano na Diyos. Tu magkuna sa, éy maparusaan siya. ³ Dahilan, du pamahalaan éy dapat antingan na mégimét ta medukés. Pero éwan be dén umanteng du mégimét ta mahusay. Gustu mo a éwan ka méganteng ta pamahalaan? Gumamet ka ta mahusay, éy purién de ka. ⁴ Dahilan, side a pinunu éy mégtarabaho side ta Diyos ta ikahusay mo. Pero éng gémtén mo i kasalanan, éy umanteng ka, da side éy te kapangyarian a talaga a magparusa. Side éy utusan na Diyos a mégparusa ta magimet ta medukés. ⁵ Kanya ngani, éy dapat kam a ipasakup du pamahalaan na gubierno, monda maiwasan moy i parusa na Diyos. Sakay pati éy saya i tama a ugali.

⁶ Nadid, du pamahalaan na gubierno, éng tu-padén de tu tungkulin de, éy saya i tarabaho dia ta Diyos. Kanya i maigia dikam éy magbuwes kam. ⁷ Bayaden moy side ta utang moy ta gubierno. Maniwala kam dide, a igalang moy side.

Isolot Moy I Ugali Ni Jesus

⁸ Bayaden moy tu utang moy ta kapareho moy, sakay mahalén moy tu kapareho moy. Eng kona kam sa, éy matupad moy dén i utus na Diyos. ⁹ Dahilan, éng mahalén moy tu kapareho moy a kona ta pégmahal moy ta bégi moy, éy éwan moy labagén du utus a diyan ka méngibébi, diyan ka mémuno, diyan ka mégtako, diyan ka medémot,

sakay du iba pa a utus. ¹⁰ Tu mégmahal ta kapareho na, éy éwan siya mégimét ta medukés diya. Kanya éng mahalén moy tu kapareho moy, éy tupadén moy dén a talaga i utus na Diyos.

¹¹ Dapat kona sa i ugali moy nadid, da éwan male a panahun éy sumoli se tu Panginoon a mangalap dikitam. Diyan kam matidug, da adene dén nadid i oras a iligtas na kitam, kesira to ditol a péniwala tam. ¹² Adene dén a malipas i kahirapan tam ta munduae. Adene dén a dumemét i aldew a agawén kitam na Panginoon. Kanya ékbusén tam nadid i ugali ta mundua a medukés, a isolot tam i ugali na Diyos. ¹³ Gemtén tam i mahusay, da mégiyan kitam nadid ta demlag. Diyan kitam méglasing, sakay diyan kitam mégpehéng ta bastos. Diyan kitam méngibébi. Diyan kitam méglébug. Diyan kitam ménaghili. ¹⁴ Diyan moy péparsingén tu dati a ugali moy a medukés. Eng'wan isolot moy tu ugali ni Panginoon Jesu Cristo.

14

Diyan Moy Pintasan Du Top Moy a Iba

¹ Nadid, tungkul ta tolay a mehina pabi ta péniwala de ni Cristo, éy tanggapén moy i kona sa. Pero diyan kam mékipagpasuway dide tungkul ta ugali de. ² Mara, tu tolay a mehina pabi tu péniwala, éy isip na a bawal a méngan ta pilas. Kanya i kanén na sana éy tu imula. Pero du iba a méniwala ni Cristo, éy isip de maari a méngan ta pilas. ³ Sikam a méngan ta pilas, éy diyan moy pintasan du méngan ta nimula san. Sakay sikam a mégisip a bawal tu pilas, éy diyan moy be pintasan

tu méngan ta pilas. Da tinanggap dén na Diyos i éduwa a éya a kalase a tolay. ⁴ Bakit! Isip mo tungkulin mo a mégpintas ta utusan na iba? Tu Panginoon na san i makapékgagi ta utusan na, éng tama tu gimet na, o éng éwan. Ey mahusay ngani i gimet na, da aguman siya na Panginoon na.

⁵ Mara, te sénganya a tolay a ipangilin de i esa a aldew, a mahigit kan ya kesira ta iba a aldew. Sakay te iba man dén a kagi de a paripareho i étanan a aldew. Dapat magpakanibay i bawat esa ta sarili na a isip tungkul ta éya. ⁶ Dahilan i méngilin ta esa a aldew, éy méngilin side ayun ta péniwala de ta Panginoon. Sakay i méngan ta pilas, éy méngan ta éya ayun ta péniwala de ta Panginoon, da mégpasalamat be side ta Diyos ta kanén de. Ey kona be sa i méngan ta imula san-méngan be side ta kona sa ayun ta péniwala de ta Panginoon, da mégpasalamat be side ta Diyos ta kanén de. ⁷ Sikitam, maski mate kitam o buhay kitam pabi, éy éwan tam koo a sarili i bégi tam, ⁸ éng 'wan koo na Panginoon tam. Kanya maski mate kitam nadid, o éwan pabi, éy dapat gemtén tam i kasayaan na Panginoon tam. ⁹ Dahilan ti Cristo éy nate sakay huway a nabuhay, monda maging Panginoon siya ta étanan. Pati du pate sakay na étanan a buhay éy Panginoon de siya.

¹⁰ Kanya sikam, diyan moy pintasan tu top moy ta péniwala, éng iba i ugali de. Sakay diyan moy apién tu top moy. Da sikitam a étanan éy paharapén kitam na Diyos, bagay oras na dén a maghukum. Kanya siya san i bahala a mégpintas. ¹¹ Da nakagi to kasulatan a kinagi na Panginoon, a

“Tutuhanan a luméluhud i étanan a tolay diyakén, sakay aminén de a étanan a sakén éy Diyosék.”
12 Kanya tukoy tam i bawat esa dikitam éy tumaknég kitam a talaga ta harap na Diyos, a aminén tam diya i étanan a ginimigimet tam.

Diyan Moy Pagkasalaén Tu Kaguman Moy

13 Nadid, éng kona sa, éy diyan moy dén pépintasan i iba. I maiglia a isip moy éy diyan moy atdinan du kakaguman moy ta ipagkasala de. **14** Dahil ta pékiagum ko ni Panginoon Jesus, éy nasiguru ko a éwan bawal a méngan ta maski anya. Pero éng akala na maski ti ésiya a bawal i pilas, éy bawal ngani diya a talaga. Maigi pa éy diyan na kanén. **15** Eng atdinan mo tu top mo ta medukés a isip na, da méngan ka ta pilas, éy mali ka, da kinagi na a bawal. Bakit, éwan mo mahalén i top mo ta péniwala? Minate ti Cristo para be diya. Kanya diyan mo siya ipahamak dahil ta péngan mo. **16** Kanya i ugali mo, maski mahusay diko, éy diyan mo itulos éng mapintasan na iba. **17** Dahilan sikitam a nipasakup ta Diyos, éy éwan importante dikitam i kanén éy ta inumén. Eng'wan i importantea dikitam éy gemtén tam i gustu na Diyos, sakay mabati tam i mapayapa a buhay sakay ta kasayaan a gébwat ta Banal a Espiritu. **18** I mégtarabaho ni Cristo ta kona sa, éy siya i kinagustuan na Diyos. Sakay siya i iyégalang na tolay.

19 Kanya pilitén tam a négsuyuan kitam du kakaguman tam, sakay makapagpatibay kitam ta bawat esa. **20** Diyan moy sidaén i péniwala no esa dahil ta péngan moy ta pilas. Talaga a maari

kitam a méngan ta maski anya. Pero mali kam éng pagkasalaén moy i iba a tolay dahil ta péngan moy. ²¹ Maigi pa éy diyan moy gemtén i maski anya a méngatéd ta kaguman moy ta ipagkasala na. Mahusay i éwan méngan ta pilas éy ta alak, éng mangatéd ya ta iba ta ipagkasala de.

²² Mara sikam, éng isip moy a éwan kasalanan i méngan ta pilas, éy maari. Pero siko maka san dén, sakay na Diyos i dapat makapospos ta péniwala mo tungkul ta éya. Diyan moy ya ipékipégsuway ta iba. I tolay a éwan mégalanganin tungkul ta tama a kanén, éy siya i mahusay tu isip. ²³ Pero tu mégalanganin tungkul ta pilas, sakay kanén na be, éy te kasalanan siya, da éwan ayun ta péniwala na. Maski anya i gemtén moy, éng éwan ayun ta péniwala moy, éy kasalanan ya.

15

Diyan Moy Isipén Tu Sarili Moy

¹ Sikitam a matibay ta péniwala tam, éy dapat a pagtiisan tam i ugali du mehina pabi. Diyan tam isipén i sarili tam san. ² Eng'wan aguman tam pa i kapareho tam, monda tumibay be i péniwala de. ³ Da entan moy ti Cristo: éwan na inisip tu sarili na. Da kagi ta kasulatan a tinanggap ni Cristo i étanan a iyamut na tolay ta Diyos. ⁴ I étanan a nesulat to araw ta kasulatan na Diyos, éy monda mapospusan tam, monda umasa kitam ta Diyos ta mahusay. I kasulatan, éy atdinan na kitam ta pégtiyaga tam, sakay patibayén na be i péniwala tam. ⁵ Atdinan kam na Diyos ta pégtiyaga moy sakay ta kétibay na isip moy. Ey i panalangin ko

nadid, éy aguman na kam maka, monda négsuyuan kam ta mahusay, ayun ta kaluubén ni Cristo Jesus. **6** Kona maka sa, monda négkaguman kam a mag-puri ta Diyos. Siya i Ama na Panginoon tam a Jesu Cristo.

7 Tinanggap kam na Diyos. Nadid, pati sikam éy tanggapén moy be i bawat esa a kaguman moy, monda mapuri na tolay i Diyos. **8** Da tandaan moy, ti Cristo éy inumange ta munduae a tulungan na du Judeo, a monda ipeta na a matapat i Diyos, sakay tinupad na i étanan a nipangako na Diyos du apo-apo de to araw. **9** Sakay pati éy inumange be se siya, monda du éwan Judeo, éy purién de i Diyos ta kagbi na dide. Ayun ya ta kagi ni Cristo to kasulatan, a “Purién ta ka ta harap du tolay a éwan Judeo. Sakay purién ta ka ta kanta ko.” **10** Sakay te kagi a esa a “Sikam a éwan Judeo, éy kaguman moy be du tolay na Diyos a magpasalamat!” **11** “Purién siya a tahod na étanan a tolay ta mundua!” **12** Sakay tu kasulatan ni Isayas, i kagi naa éy “Te dumemét a apo ni Hese a ienak. Humayag siya a siya i maghari du éwan Judeo a tolay. Siya i asaan dia.”

13 I Diyos i asaan tama. Ménalanginék diya, a atdinan na kam maka ta kasayaan moy sakay ta mapayapa a isip dahil ta péniwala moy diya. Monda i Banal a Espiritu éy patibayén na pa i pag-asaa moy diya.

Tu Tungkulín Ni Pablo

14 A tétotop ko, méniwalaék a mahusay i ugali moya. Tukoy ko a mépospusan moy dén ta hustu, monda maari kam a négpaalalahanan. **15** Pero ta sulaiae, éy mahigpit i pérgaala-ala kua dikam tungkul

ta sénganya a bagay. Nisulat ko ye dikam ta kaluuub na Diyos diyakén ¹⁶ a naging utusanék ni Cristo. I tungkulin kua éy tulungan ko du éwan Judeo a tolay, da sakén i méngipahayaga dide ta Mahusay a Baheta. Mara sakén i méngatéda ta Diyos du éwan Judeo a tolay. Ey tanggapén na side, da pinabanal side na Banal a Espiritu. ¹⁷ Dahil ta pékiagum ko ni Cristo Jesus, éy mésayaék ta tarabaho ko ta Diyos. ¹⁸ I éasaan ko sana, a pékgagian ko, éy tu nipagimet ni Cristo diyakén, monda maakit ko du éwan Judeo a tolay, monda méniwala side ta Diyos. Ey inakit ko dén side ta kagi ko sakay ta tarabaho ko be, ¹⁹ sakay tanda a makataka-taka, sakay ta tulung na kapangyarian na Banal a Espiritu. Kanya sakén, sapul ta Jerusalem hanggan ta Iliriko, éy nipahayag ko dén i Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo. ²⁰ Saya i hangad kua, a méngipahayagék ta Mahusay a Baheta ta maski ahe a lugar a éwan de pabi tukoy ti Cristo, monda éwanék magtoldu ta natolduan dén na iba. ²¹ Da kagi na kasulatan, éy “Du éwan pabi nakabaheta ta tungkul diya, éy mabaheta de, a mapospusan de dén.”

Tu Gayak Ni Pablo

²² Kanya éwanék pabi sina makaange dikam, da mégtolduék pabi ta éye. ²³⁻²⁴ Pero nadid, da natapos dén i tarabaho ko di banuwan a éye, éy mégayakék a bumisita dikam ta Roma. Nale a panahun éy gustu ko dén a bumisita dikam. Ey nadid gayak ko a tumulos dikam ta péglakad ko ta Espanya. I asaan ko bia, éy tulunganék moy be, monda makatulosék ta Espanya.

²⁵ Pero nadid, éy méglakadék pa ta Jerusalem, monda kébilén ko pa sa i tulung me a para du Judeo a méniwala ni Jesus ta éya, ²⁶ da te tolay a mehirap ta éya. Ey du tétotop tam ta Masedonia sakay ta Akaya, pékabaheta de a te hirap du Judeo ta Jerusalem, éy négambagen side ta para dide. ²⁷ Nalowas side tu isip a négambagen. Ey talaga a dapat a tumulung side du Judeo a te hirap, da éwan side Judeo. Ey du éwan Judeo éy te kabahagi side nadid ta kaluub na Diyos du Judeo. ²⁸ Kanya sakén, péngitugén ko ta ambag de ta Jerusalem, éy tumulosék dikam ta Roma, ta péglakad ko ta Espanya. ²⁹ Ey kédemét ko sina, éy agumanék ni Cristo, monda maariék a mékgagi dikam ta kaigian moy.

³⁰ Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam. Alang-alang ta Panginoon tam a Jesu Cristo, sakay ta pégmahal moy diyakén a gébwat ta Espiritu, éy tulunganék moy ta panalangin moy diyakén. ³¹ Ipanalanginék moy a alagaanék na Diyos du éwan méniwala ta Hudea a kontara diyakén. Sakay du Judeo a méniwala ta Jerusalem, manalangin kam pad a tanggapén de tu itugén ko dide a tulung a gébwat du éwan Judeo. ³² Ipanalanginék moy, monda éng kaluuben na Diyos, éy makademéték dikam a mahusayék tu isip, monda makatulosék dikam ta mahusay a kéimang ko. ³³ Edsina maka dikam ta mahusay i Diyos. Siya i kégébwatan na mapayapa a isip tam. Kona sa.

16

Mélikumusta Ti Pablo Du Kadimoy Na

¹ Ti wadi tam a Pebe, éy katulung siya ta gurupu ta simbaan ta Senkea. Mahusay siya a bébe.
² Tanggapén moy siya ta mahusay, da sakup be siya na Panginoon tam. Saya i mahusay a ugali na tolay na Diyos. Sakay aguman moy siya ta maski anya a kailangan na dikam, da meadu siya a natulungan. Sakay inagumanék na be dén.
³ Ipékikumustaék moy de Prisila a pasawa. Side i kaguman ko to éya a mégtarabaho ni Cristo Jesus.
⁴ Nitaya de i buhay de diyakén. Mégpasalamaték ta Diyos dide, sakay du étanan a éwan Judeo a méniwala ni Jesus, éy mégpasalamat be side dide.
⁵ Ipékikumustaék moy be du tolay a mégsimba ta bile de Prisila.

Ipékikumustaék moy be ni Epeneto a kadimoy ko. Siya i neditula ta Asia a méniwala ni Cristo.
⁶ Ipékikumustaék moy be ni Maria. Nagtarabaho siya dikam ta mahigpit. ⁷ Ipékikumustaék moy be de Androni a patwadi. Kabébayan ko side, sakay kaguman ko side to nikepihesu me. Tanyag side du apostol. Sakay neditol be side diyakén a méniwala ni Cristo.

⁸ Ipékikumustaék moy ni Amplia. Siya i kadimoy ko be ta Panginoon. ⁹ Ipékikumustaék moy ni Urbano a kaguman tam ta tarabaho tam ni Cristo, sakay ti Estaki a kadimoy ko. ¹⁰ Ey kona be sa ti Apelles. Tukoy ko a matapat siya ni Cristo. Ipékikumustaék moy be de Aristo a mététena. ¹¹ Pati de Herodi a kabébayan ko, sakay de Narsiso a mététena. Kaguman tam be side ta Panginoon.

¹² Ipékikumustaék moy be de Tiripe sakay ti Tiposa, sakay ti kadimoy ko a Persida. Mesipag side a mégtarabaho ta Panginoon. ¹³ Mékikumustaék

be ni Rupo. Utusan be siya na Diyos. Sakay tu ina na, a ibilang ko a dada ko a tunay. ¹⁴ Mékikumustaék be ni Asinki, sakay ti Pilegon, éy ti Hermes, ti Patrobas, ti Hermas, sakay du kakaguman de. ¹⁵ Ipékikumustaék moy be ni Pilolo, ti Hulia, de Nereyo a patwade, sakay de Olimpas, sakay du kakaguman de a méniwala ni Jesus.

¹⁶ Négbatian kam ta matapat. Du étanan a tolay du simbaan ta éye éyé mékikumusta be side dikam.

¹⁷ Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam a esa. Mangilag kam ta tolay a mékialam ta péniwala moy. Gustu de éy maghiwalay kam tu isip. I kona sa, éy kontara side ta inadal tam a tungkul ni Cristo, a tinanggap moy. Iwasan moy side. ¹⁸ Du mégtoldu ta kona sa, éy éwan side mégtarabaho ni Cristo, éng 'wan ta sarili de san a gustu. Lélokon de du mebait a tolay dahil ta pékisuyu de sakay ta péggagi de a memahal.

¹⁹ Meadu a tolay i nakabaheta dén ta késunud moy ni Cristo. Ey mésayaék dikam ta éya. Ey sakén, éy gustu ko éy mapospusan moy i mahusay, sakay gustu ko a éwan kam tu malay ta medukés a bagay. ²⁰ Diyos i méngatéda dikitam ta kapayapaan tam. Ewan male éy ipadaig na dikam ti Satanás.

Kagbian kam maka ta mahusay ni Panginoon tam a Jesu Cristo.

²¹ Ti Timoteo a kaguman ko se, éy mékikumusta siya dikam. Ey kona be ti Lusio, sakay ti Hason, sakay ti Sosipa. Side i kapareho ko a Judeo.

²² Sakén éy ti Tersio. Nipagsulat ko ti Pablo ta sulatae. Bumateék be dikam. Méniwalaék be ni Cristo.

²³ Mékikumusta dikam ti Gayo. Sakén éy tumulosék ta bile de nadid. Sakay du tolay ta éye, éy mégsimba side ta bile de be. Mékikumusta be dikam ti Erasto. Siya i tusureru ta banuwanae. Sakay tu top tam a Kartus, bumate be siya dikam.

²⁴ Kagbian kam maka ta mahusay ni Panginoon tam a Jesu Cristo. Kona sa.

²⁵ Purién tam i Diyos! Patibayén na kam ta péniwala, ayun ta Mahusay a Baheta a ipahayag ko tungkul ni Jesu Cristo. Ayun be ta katutuhanan a nale a nelihim to éya, ²⁶ pero nadid éy tinumanyag dén ta étanan a tolay, dahil to nisulat du purupeta na Diyos. Saya i utus na Diyos, monda i étanan a tolay ta mundua, éy maniwala maka dén side. ²⁷ Purién tam i isiisesa a Diyos! Siya san i matalinunga! Purién tam siya a éwan tu katapusan, dahil ni Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files

dated 29 Jan 2022

b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb